

Bezprawne użycie wizerunku – kiedy stanowi naruszenie dóbr osobistych?

Wizerunek stanowi dobro osobiste podlegające ochronie prawnej, w polskim prawie unormowany został w Ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawie pokrewnym.

Z reguły osoby znane i popularne, a w zasadzie ich wizerunki są wykorzystywane w reklamie. Posłużenie się nimi za zgodą tych osób nie będzie naruszeniem prawa, natomiast –bez takiej zgody, może prowadzić do określonych konsekwencji prawnych.

Nie tylko osoby znane mogą paść ofiarą takiego nadużycia.

Co powinna zrobić osoba, której wizerunek wykorzystano bez jej wiedzy? Czy może dochodzić swoich praw.

Dobra osobiste, takie jak m.in. wizerunek podlegają ochronie cywilnoprawnej, niezależnie od innych uregulowań prawnych. Mimo, że dobra osobiste mają charakter niemajątkowy, ich konsekwencje mogą być o charakterze majątkowym. W przypadku naruszenia dóbr osobistych można wstąpić na drogę cywilną i domagać się spełnienia określonych roszczeń.

Jakie roszczenia przysługują w przypadku naruszenia dóbr osobistych?

1. **Przede wszystkim osoba, której wizerunek bezprawnie rozpowszechniano może domagać się zaniechania naruszeń.** Jeżeli jej zdjęcia pojawiły się np. w reklamie produktu, osoby odpowiedzialne za emisję będą musiały zaprzestać pokazywania tej audycji. Poza tym poszkodowanemu przysługuje żądanie usunięcia skutków naruszeń. Może się to odbyć przez złożenie oświadczenia o odpowiedniej treści i formie, np. zamieszczenie przeprosin na łamach poczytnej gazety.
2. **Zadośćuczynienie pieniężne.** Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych przewiduje także zadośćuczynienie w formie pieniężnej. Na żądanie osoby pokrzywdzonej, sąd może zobowiązać również sprawcę naruszeń do uiszczenia odpowiedniej sumy pieniężnej na określony przez poszkodowanego cel społeczny.
3. **Kontekst opublikowania wizerunku.** Poza samym faktem rozpowszechniania wizerunku należy zwrócić uwagę na kontekst, w jakim został umiejscowiony- osoba może zostać pokazana w sposób dyskryminujący, poniżający, obraźliwy. **Takie zachowanie stanowi naruszenie dóbr osobistych, a w opisanej sytuacji – czci i dobrego imienia.**

Uczniu bądź rozważny

Jak widać istnieje wiele przepisów, które chronią nasz wizerunek nie tylko w świecie rzeczywistym jak i również wirtualnym. Należy jednak zawsze pamiętać o elementarnych zasadach bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń elektronicznych oraz starać się rozważnie i rozsądnie udostępniać swój własny wizerunek w sieci.